

NOTAT

Finanstilsynet

Orientering vedr. godkendelse af finansielle holdingvirksomheder i Danmark

28. januar 2020

J.nr. 1011-0034
ILKA/TLG

På baggrund af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/878 af 20. maj 2019 (CRDV) er der indført ny bestemmelse i lov om finansiel virksomhed, som vedrører godkendelse af finansielle holdingvirksomheder. Med bestemmelsen skal visse finansielle holdingvirksomheder nu ansøge og godkendes af Finanstilsynet

Der er indført ny bestemmelse § 175 g i lov om finansiel virksomhed, som vedrører godkendelse af finansielle holdingvirksomheder. Det betyder, at visse finansielle holdingvirksomheder nu skal ansøge og godkendes af Finanstilsynet i forhold til at leve op til en række krav vedrørende koncernpolitikker, organisering og Finanstilsynets mulighed for at føre tilsyn med den pågældende holdingvirksomhed på koncernniveau.

En finansiel holdingvirksomhed er defineret i § 5, stk. 1, nr. 10, i lov om finansiel virksomhed¹. Det bemærkes i øvrigt, at såkaldte forsikringsholdingvirksomheder ikke er omfattet af definitionen for finansiel holdingvirksomhed.

Hvis der i en koncern er flere finansielle holdingvirksomheder, så er det i udgangspunktet den finansielle holdingvirksomhed, som i koncernen er den øverste modervirksomhed beliggende i Danmark, som skal ansøge og godkendes af Finanstilsynet. Der gælder særlige regler for finansielle holdingvirksomheder beliggende i andre lande, jf. § 175 g, stk. 1 i lov om finansiel virksomhed.

¹ § 5, stk. 1, nr. 10: Finansiel holdingvirksomhed a) En modervirksomhed, der ikke er en finansiel virksomhed, i en koncern, hvor mindst én af dattervirksomhederne i koncernen er en finansiel virksomhed, og hvor mindst 40 pct. af den samlede balancesum for koncernen og modervirksomhedens associerede virksomheder vedrører den finansielle sektor, jf. dog 2. pkt. og stk. 7. En modervirksomhed er ikke en finansiel holdingvirksomhed, hvis de finansielle dattervirksomheder i koncernen udelukkende er forsikringsvirksomheder. Modervirksomheden vil i stedet være en forsikringsholdingvirksomhed, jf. nr. 13, eller en blandet forsikringsholdingvirksomhed, jf. nr. 14.

b) En modervirksomhed, hvis virksomhed udelukkende eller hovedsagelig består i at eje kapitalandele i dattervirksomheder, der er finansielle virksomheder eller finansieringsinstitutter. Dattervirksomheder er hovedsagelig finansielle virksomheder eller finansieringsinstitutter, hvis mindst én er en finansiel virksomhed og mere end 50 pct. af modervirksomhedens konsoliderede aktiver er tilknyttet dattervirksomheder, som er finansielle virksomheder eller finansieringsinstitutter. Modervirksomheden vil i stedet være en forsikringsholdingvirksomhed, jf. nr. 13, eller en blandet forsikringsholdingvirksomhed, jf. nr. 14.

En finansiel holdingvirksomhed, der opfylder en række udtømmende betingelser, kan ved vurdering af ansøgning undtages fra godkendelse. Det gælder eksempelvis i forhold til en finansiel holdingvirksomhed, som alene er oprettet med det formål at besidde kapitalinteresser i virksomheder, og som desuden opfylder øvrige betingelser², der sikrer, at holdingvirksomhedens dattervirksomheder styres individuelt, jf. § 175 stk. 4, i lov om finansiel virksomhed.

Frister for ansøgning mv.

Finansielle holdingvirksomheder skal fremadrettet ansøge ved etablering. Virksomheder, som er omfattet af krav om ansøgning om godkendelse, og som er etableret efter den 27. juni 2019, skal ansøge Finanstilsynet om godkendelse umiddelbart efter den 28. december 2020. Finansielle holdingvirksomheder, der fandtes den 27. juni 2019 kan dog vente med at ansøge Finanstilsynet om godkendelse til den 28. juni 2021, jf. § 5, stk. 9, i vedtaget ændringsforslag til lov om finansiel virksomhed.³

Finansielle holdingvirksomheder i form af såkaldte fondsmægler- og investeringsforvaltningsholdingvirksomheder, jf. § 5, stk. 1, nr. 15 og nr. 16, i lov om finansiel virksomhed, forventes fremadrettet med lovændring at blive undtaget fra at skulle ansøge og godkendes.

Fondsmægler- og investeringsforvaltningsvirksomheder forventes således fremadrettet at blive udskilt fra lov om finansiel virksomhed. Dermed vil fondsmæglervirksomheder fremadrettet forventelig blive reguleret i ny lov for fondsmæglervirksomheder⁴, mens investeringsforvaltningsvirksomheder forventelig vil blive reguleret i lov om investeringsforeninger mv.

Med ny fondsmæglerlov og ændring til lov om finansiel virksomhed i forbindelse hermed er der således lagt op til, at fondsmægler- og investeringsforvaltningsholdingvirksomheder fra den 26. juni 2021 ikke længere er omfattet af krav om godkendelse. Finansielle holdingvirksomheder i form af fondsmægler- og investeringsforvaltningsholdingvirksomheder, der fandtes den 27. juni 2019 kan derfor benytte overgangsordning og dermed forventelig undgå at skulle ansøge.

² De øvrige betingelser er: a) Den finansielle holdingvirksomhed er ikke udpeget som afviklingsenhed. b) Et kreditinstitut, der er dattervirksomhed, er udpeget som ansvarligt med henblik på at sikre koncernens overholdelse af tilsynskrav på konsolideret niveau. c) Den finansielle holdingvirksomhed tager ikke del i ledelsesmæssige, operationelle eller finansielle beslutninger, der påvirker koncernen eller dens dattervirksomheder, der er institutter eller finansieringsinstitutter. d) Der er ikke nogen hindringer for et effektivt tilsyn med koncernen på konsolideret niveau.

³ Forslag til Lov om ændring af lov om finansiel virksomhed, lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder og lov om kapitalmarkeder og om ophævelse af lov om finansiel stabilitet som vedtaget af Folketinget ved 3. behandling den 17. december 2020

⁴ Ny fondsmæglerlov er bl.a. en implementering af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2034 af 27. november 2019 om tilsyn med investeringsselskaber mv

Fondsmæglerholdingvirksomheder af en vis størrelse og kompleksitet, som fremover vil være omfattet af Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 575/2013 af 26. juni 2013 og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) nr. 2013/36 af 26. juni 2013 (CRD/CRR), vil dog fortsat være omfattet af § 175 g, i lov om finansiel virksomhed. Det skyldes, at disse vil blive reguleret som et kreditinstitut.

Ansøgning til Finanstilsynet om godkendelse af finansiel holdingvirksomhed

En finansiel holdingvirksomhed (med undtagelse af fondsmæglerholding- og investeringsforvaltningsholdingvirksomheder under overgangsordningen) omfattet af § 175 g, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed, skal i sin ansøgning til Finanstilsynet medsende relevante oplysninger, som bl.a. omfatter oplysninger om den interne organisation og fordelingen af opgaver inden for koncernen. Se bilag 1 for de oplysninger, som i udgangspunktet er krævet og dækkende. Der henvises til § 175 g, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed og lovforarbejdene hertil for yderligere uddybning.

En finansiel holdingvirksomhed, der opfylder en række udtømmende betingelser, kan ved vurdering af ansøgning undtages fra godkendelse. Vurderes dette af ansøger at være tilfældet, kan ansøgningen i første omgang bestå af en redegørelse og nødvendige forretningsgange, politikker mv., som begrundes, at alle betingelserne i § 175 stk. 4, i lov om finansiel virksomhed er opfyldt. Se bilag 2. for de betingelser, som alle skal være opfyldt for undtagelse.

Finanstilsynet vil træffe beslutning om godkendelse eller afvisning af godkendelse inden for en frist på maksimalt 6 måneder efter ansøgningens modtagelse, jf. § 175 g, stk. 13, i lov om finansiel virksomhed.

Det bemærkes, at der med § 175 g, i lov om finansiel virksomhed, indføres en række tilsynsbeføjelser, som tilsynsmyndigheden kan gøre brug af, hvis det pågældende finansielle holdingvirksomhed ikke lever op til kravene for godkendelse eller undtagelse herfor i bestemmelsen.

Det gælder eksempelvis: Suspension af udøvelsen af de stemmerettigheder, der er knyttet til det finansielle holdingvirksomhed; begrænsning af eller forbud mod udlodninger eller rentebetalingen til aktionærer; krav om, at finansielle holdingvirksomheder afhænder eller begrænser kapitalandele i institutter eller andre enheder i den finansielle sektor og krav om, at finansielle holdingvirksomheder forelægger en plan for straks at overholde på ny.

Finanstilsynet vil som en del af sit risikobaserede tilsyn overvåge, om de omfattede finansielle holdingvirksomheder efter godkendelse eller undtagelse herfor efterfølgende lever op hertil, jf. § 175 g, stk. 7, i lov om finansiel virksomhed.

Bilag 1. Dokumentationskrav i forbindelse med ansøgning om godkendelse, jf. § 175 g, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed

I § 175 g, stk. 6, i lov om finansiel virksomhed skal finansielle holdingvirksomheder omfattet af I § 175 g, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed oplyse Finanstilsynet og den konsoliderende tilsynsmyndighed, hvor den konsoliderende tilsynsmyndighed er forskellig fra Finanstilsynet, om følgende i forbindelse med ansøgning om godkendelse.

1) Organisationsstrukturen for den koncern, hvori den finansielle holdingvirksomhed indgår, med klar angivelse af dens dattervirksomheder og eventuelle modervirksomheder, samt placeringen og den type aktivitet, de enkelte enheder udøver i koncernen.

Det indebærer, at der oplyses om et koncerndiagram for den koncern, som den finansielle holdingvirksomhed tilhører, der viser koncernens juridiske struktur i form af juridiske enheder opdelt på virksomhedstyper, eksempelvis pengeinstitut, leasingselskab osv. Derudover skal ejere og ejerandele for de enkelte juridiske enheder oplyses samt de enkelte virksomheders forretningsmæssige funktion.

2) Oplysninger om nomineringen af mindst to personer, der varetager den faktiske ledelse af den finansielle holdingvirksomhed, og overholdelse af kravene i § 64, i lov om finansiel virksomhed til kvalifikationer for et medlem af bestyrelsen eller direktionen.

Det indebærer, at de der oplyses om nomineringen af mindst to personer, som har det væsentligste ansvar for den daglige ledelse. Det vil typisk være medlemmer af direktionen. Endvidere skal overholdelse af krav til medlemmer af bestyrelsen (for nogle ApS er der dog ikke etableret en bestyrelse) og direktionen begrundes i overensstemmelse med § 64, i lov om finansiel virksomhed.

En finansiel holdingvirksomhed vil som ejer af andre virksomheder typisk have mange forskellige typer af finansielle aktiviteter og være underlagt et bredt sæt af finansiel regulering. Derudover vil der være risici, som kan opstå på tværs af virksomhederne i koncernen. Der skal tages højde for den kompleksitet i begrundelsen for, at kravene til bestyrelses- og direktionsmedlemmer er overholdt.

3) Oplysninger om overholdelse af kriterierne fastsat i § 14, stk. 2 og § 61 a, i lov om finansiel virksomhed, som vedrører aktionærer og selskabsdeltagere, hvis den finansielle holdingvirksomhed har et realkreditinstitut eller pengeinstitut som dattervirksomhed.

Det indebærer en begrundelse for, at krav til aktionærer og selskabsdeltagere i den pågældende finansielle holdingvirksomhed, som normalt er en forudsætning for at få en generel tilladelse til at drive et realkreditinstitut eller pengeinstitut, er opfyldt.

4) Den interne organisation og fordelingen af opgaver inden for koncernen. Det indebærer, at der oplyses om en oversigt over den finansielle holdingvirksomheds interne organisatoriske struktur for hele koncernen. Det omfatter de enkelte organisatoriske enheders opgaver og forretningsmæssige funktioner for koncernen som helhed.

5) Alle andre oplysninger, der kan være nødvendige for at udføre vurderinger i overensstemmelse med godkendelse af en finansiell holdingvirksomhed eller undtagelse for godkendelse.

Det omfatter en række forhold. Den interne og eksterne organisering bør stemme overens med den finansielle holdingvirksomheds politikker, som skal indeholde virksomhedens overordnede strategiske mål for de pågældende risikoområder, herunder identifikation og afgrænsning af de risici, som holdingvirksomheden ønsker at påtage sig på de pågældende områder og anvisninger om, hvorledes de strategiske mål opnås. Disse politikker skal derfor også oplyses.

Holdingvirksomheden dækker og håndterer de risici og andre problemområder, der kan opstå som følge af samspillet mellem dattervirksomhedernes forretningsområder af en vis størrelse og kompleksitet. Her bør den pågældende holdingvirksomhed have koncernpolitikker, der adresserer samspillet mellem de risikoområder, der findes i dattervirksomhederne, samt hvordan risici i dattervirksomhederne vil kunne påvirke koncernen som helhed, og endvidere hvordan sådanne risici håndteres. Disse politikker skal derfor også oplyses.

De enkelte dattervirksomheders interesser og koncernens interesser på længere sigt samt opfyldelse af regulatoriske krav bør stemme overens. Der bør derfor være en overordnet og koordineret politik i relation til den samlede koncernvirksomhed, som den finansielle holdingvirksomhed driver. Denne bør også oplyses.

Det bør endvidere sikres, at der foretages kontrol af alle væsentlige risikobehæftede opgaver i koncernen. Den finansielle holdingvirksomhed bør endvidere have passende overvågning af, at administrative opgaver udføres på en betryggende og ensartet måde, og at forretningsgange mv. bliver overholdt. Der bør oplyses om relevante politikker, forretningsgange, afrapportering mv i forhold til at dokumentere, at dette også er opfyldt.

Hvorvidt der er behov for supplerende oplysninger, vil derudover bero på en konkret vurdering af de enkelte ansøgninger om godkendelse.

Bilag 2. Betingelser for undtagelse fra godkendelse af finansielle holdingvirksomheder omfattet af § 175 g, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed

1) Den finansielle holdingvirksomheds hovedaktivitet består i at erhverve kapitalandele i dattervirksomheder. Er det primære formål med en finansiell holdingvirksomhed at eje kapitalandele i dattervirksomheder, der er finansielle virksomheder eller finansieringsinstitutter, vil behovet for at den finansielle holdingvirksomhed koordinere opgaver og processer på tværs af dattervirksomheder være mindre. Det beror på en konkret vurdering af den pågældende holdingvirksomhed, om dens hovedaktivitet består i at erhverve kapitalandele.

2) Den finansielle holdingvirksomhed er ikke udpeget som afviklingsenhed i overensstemmelse med afviklingsstrategien fastsat af den relevante afviklingsmyndighed i henhold til lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder. En afviklingsenhed vil være en virksomhed, der er omfattet af afviklingstiltag i en afviklingsplan. Er den finansielle holdingvirksomhed udpeget som afviklingsenhed i koncernen, er denne betingelse således ikke opfyldt.

3) Et kreditinstitut, der er dattervirksomhed, er udpeget som ansvarligt med henblik på at sikre koncernens overholdelse af tilsynskrav på konsolideret niveau og har alle de fornødne midler og den retlige beføjelse til at indfri disse forpligtelser på en effektiv måde.

4) Den finansielle holdingvirksomhed tager ikke del i ledelsesmæssige, operationelle eller finansielle beslutninger, der påvirker koncernen eller dens dattervirksomheder, der er institutter eller finansieringsinstitutter. Det indebærer, at de enkelte bestyrelser i dattervirksomheder i form af institutter defineret i overensstemmelse med artikel 5, stk. nr. 3, i CRR eller finansieringsinstitutter defineret i § 5, stk. 1, nr. 6., i lov om finansiel virksomhed står for den overordnede ledelse af disse dattervirksomheder uden indblanding fra den finansielle holdingvirksomhed, som ejer dem. Det gælder i forhold til konkrete beslutninger og retningslinjer for, hvordan virksomheden ledes.

5) Der er ikke nogen hindringer for et effektivt tilsyn med koncernen på konsolideret niveau. Det indebærer, at det med hensyn til den interne organisation er muligt at henhøre økonomiske forhold og risici i koncernen til de juridiske enheder i koncernen. Desuden skal der være en særskilt forretningsmodel for de enkelte juridiske enheder med tilhørende forretningsgange. Der bør endvidere være en klar ejerstruktur af de enkelte juridiske enheder i koncernen.